Timotei & Titus

O BISERICĂ TRANSFORMATĂ
O BISERICĂ SĂNĂTOASĂ

2011

1 Timotei & Titus

O BISERICĂ TRANSFORMATĂ
O BISERICĂ SĂNĂTOASĂ

2011

1 Timotei & Titus, Ghid de studiu
© Biserica Baptistă Metanoia Arad
Str. Tribunul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro
Tel. 0257 255 226

Departamentul de Învățătură – Grupuri Mici, 2011

Calendar de studiu
1 Timotei – Titus 2011

Săptămâna	Lecția	Pasaj
19 - 25 Sept	Lecția 1	1 Timotei Cap. 1
26 Sept – 02 Oct	Lecția 2	1 Timotei Cap. 2
03 - 09 Oct	Lecția 3	1 Timotei Cap. 3
10 - 16 Oct	-	-
17 - 23 Oct	Lecția 4	1 Timotei Cap. 4
24 - 30 Oct	Lecția 5	1 Timotei Cap. 5
31 Oct - 06 Nov	Lecția 6	1 Timotei Cap. 6
07 - 13 Nov	-	-
14 - 20 Nov	Lecția 7	Titus Cap. 1
21 - 27 Nov	Lecția 8	Titus 1: 5-9; 1 Timotei 3:1-7
28 Nov - 04 Dec	Lecția 9	Titus Cap. 2
05 - 11 Dec	Lecția10	Titus Cap. 3
12 - 18 Dec	Lecția 11	Concluzii 1 Timotei & Titus

INTRODUCERE

Bun venit in anul 7 bisericesc al Bisericii Metanoia. Tema aleasa pentru acest an este: Biserica transformată – o Biserică sănătoasă. În vederea împlinirii acestei teme, ne vom apropia de Scriptura studiind cărțile 1 Timotei, Titus și Judecători.

Epistolele Pastorale

Cele două epistole ale lui către Timotei și Epistola către Titus sunt plasate de obicei împreună, în categoria „Epistolelor Pastorale", întrucât sunt adresate unor persoane cu responsabilități pastorale și cu autoritatea de a numi păstori (episcopi/prezbiteri). Cele trei epistole formează o unitate prin faptul că sunt singurele epistole din Noul Testament adresate unor persoane care au asemenea responsabilități.

Dintre acestea, prima epistolă către Timotei și epistola către Titus (aceasta fiind și ordinea în care au fost scrise) prezintă cele mai multe asemănări vis-a-vis de conținut și problemele tratate, în timp ce 2 Timotei (ultima epistolă scrisă de Pavel înainte de moartea sa) este mult mai personală.

Tema comună predominantă a celor două epistole (1 Timotei și Titus) este legată de ordinea lăsată de Dumnezeu în Biserica Sa și modul în care Biserica trebuie să țină învățătura sănătoasă a Scripturii, protejându-se de învățăturile false. Având în vedere relevanța acestui subiect în ziua de azi, credem că studiul acestor două epistole va fi deosebit de benefic pentru biserica secolului XXI.

1 Timotei

Prima Epistolă a lui Pavel către Timotei este una dintre cele două scrisori personale pe care Pavel le-a scris *fiului său în credință*, Timotei. Acesta venea din Listra (Fapte 16:1-3), oraș al Galatiei, și era fiul unei mame

evreice evlavioase și al unui tată grec. Pavel l-a condus pe Timotei la Hristos în prima sa călătorie misionară (Fapte 14:6-23). Deși era tânăr, Pavel îl consacră în lucrarea Bisericii rămânând alături de el până la sfârșitul vieții sale. Adeseori l-a trimis pe Timotei ca reprezentant al său personal bisericilor (1Cor. 4:17; 16:10; Filip.2:19; 1Tes.3:2), iar 1 Timotei îl găsește ca si conducător al bisericii din Efes. Calitățile sale sunt frecvent menționate de Pavel pe parcursul scrisorii.

Dovezile indică scrierea epistolei în jurul anilor 62-65 d.H., la scurt timp după eliberarea lui Pavel din prima întemnițare din Roma (vezi, Fapte 28:30).

După eliberarea sa, Pavel vizitează mai multe cetăți unde a întemeiat biserici, inclusiv Efes. Acolo îl lasă în urmă pe Timotei pentru a pune în orânduială câteva din problemele ce confruntau biserica de acolo: doctrinele false (1:3-7; 4:1-3; 6:3-5), planul de mântuire a Lui Dumnezeu (2:1-15), necesitatea calificării și confirmării liderilor bisericii (3:1-14) și materialismul unor membri (6:6-19). Pavel a plecat în Macedonia de unde a scris această scrisoare încurajându-l pe Timotei să facă ordine.

CONTEXTUL ȘI PROBLEMATICA EPISTOLELOR CĂTRE TIMOTEI

Tematica de studiu pentru acest an în biserica Metanoia este: "O biserică transformată, o biserică sănătoasă." Cuvântul Metanoia, numele bisericii noastre, înseamnă schimbarea minții, schimbarea inimii, adică transformare. De aceea în titlu, în fiecare an ați văzut menționat acest cuvânt. Nu-i îndeajuns însă, să ai o biserică transformată, dacă acea biserică nu este și sănătoasă. De aceea, împreună cu presbiterii, comitetul, departamentul de învățătură, am considerat că în procesul dezvoltării noastre ca biserică, aceasta este nevoia și tematica cea mai potrivită.

Așa cum știți, cei care sunteți din Metanoia, noi clădim pe 4 stâlpi: Scriptura, Adorarea, Rugăciunea și Evanghelizarea. Clădim pe acești stâlpi, spre o țintă – și ținta noastră e – orice credincios desăvârșit în Hristos. În alte cuvinte, orice credincios care este parte din biserica Metanoia va trebui să aibă cel puțin 4 caracteristici fundamentale: să-l iubească pe Isus (și asta înseamnă să fie în cuvânt, rugăciune, părtășie în mod regulat – de aceea avem grupele mici), să-L slujească pe Isus – și asta înseamnă că în mod intenționat va căuta oportunități de slujire.

Să umble cu Isus – și aici apare darea de socoteală, de aceea accentul pus în biserica noastră este unul personal – vrem să știm ce se întâmplă în viața ta; și nu în ultimul rând, să simtă ca Isus – și asta ne ferește de rutină, religie, ritual – lucruri făcute mecanic fără inimă, fără simt, fără suflet.

Avem stâlpi bine definiți, avem o țintă clară, o viziune și o strategie bine gândită, fundamentată biblic și evaluată cu mare atenție, dar …dincolo de toate aceste lucruri vrem să fim siguri că dezvoltarea Trupului lui Hristos, al bisericii Sale, este una sănătoasă. De ce? Fiindcă s-a

constatat o dilemă: poți avea biserici mari, de succes, lucrări clădite pe fundamente puternice, dar cărora le lipsește sănătatea. De la distanță, din afară, ai impresia că totul e ok, dar când iei stetoscopul spiritual și asculți, pui termometrul și vezi, îți dai seama că ceva nu-i în regulă.

Asta a constatat și Pavel, când s-a apropiat de una din cele mai puternice biserici din NT, biserica din Efes, o biserică mare, puternică, clădită de oameni cu nume, o biserică care însă avea mare nevoie de o intervenție spirituală specializată; de aceea el scrie 2 scrisori, le-am putea numi scrisori medicale, pe care le trimite unui om, un medic spiritual de excepție, crescut și educat de însuși apostolul Pavel, numit Timotei. Și în ele îi explică problemele constatate, și îl trimite personal să intervină și să aplice practic ceea ce el scrie, pentru a însănătoși lucrarea de acolo. De aceea, în acest an, pentru început, vom studia o parte din Epistolele Pastorale, și anume Prima Epistolă a lui Pavel către Timotei și apoi Epistola lui Pavel către Tit sau Titus (numele lui real, latin), și vom încerca să ne evaluăm noi înșine lucrarea în lumina învățăturii biblice menționate aici.

Epistolele se numesc Pastorale, fiindcă sunt adresate unor oameni chemați să păstorească acele biserici. Numele însă derivă și din conținutul lor, care ține de esența doctrinară și organizatorică a bisericii, și anume, cum trebuie să fie organizată biserica, cum să funcționeze, pe ce să pună accent, de ce să se ferească, un ecograf binevenit, zic eu, în propria evaluare a oricărei biserici contemporane.

ANALIZA CONTEXTULUI ȘI PROBLEMATICII EXPUSE ÎN EPISTOLELE CĂTRE TIMOTEI

1 Timotei 1:1: *Pavel, apostol al lui Isus Cristos prin porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, și a Domnului Isus Cristos, nădejdea noastră, [2]către Timotei, adevăratul meu copil în credință: Har, îndurare și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Cristos Isus, Domnul nostru!*
[3]După cum te-am rugat la plecarea mea în Macedonia, să rămâi în Efes, ca să poruncești unora să nu învețe pe alții altă învățătură,

Probabil că cel mai important lucru pe care ar trebui să-l înțelegem când e vorba de context, este locul în care Timotei este trimis, și contextul eclesial căruia i se adresează Pavel – și anume Efesul: *Te-am rugat să rămâi în Efes* … Până ce nu vom înțelege ce se întâmplă în Efes, nu vom putea pricepe scopul și esența acestei epistole, mai ales rădăcina problemelor care afectau biserica din Efes. De aceea, este important să ne apropiem de timpul și locul acestei scrieri. În lumea antică, în vremea acestei scrieri, undeva în jurul anului 63 d.H., existau 4 orașe puternice – Roma, Alexandria, Antiohia din Siria și Efesul. De fapt Efesul era recunoscut ca fiind cel mai mare oraș din Estul Imperiului Roman, cu o populație de peste 250.000 locuitori, mai mare ca Aradul, ceva rar întâlnit în acele vremi. Și vreau să vă descriu 3 caracteristici principale ale acestui oraș, 3 lucruri pentru care oamenii erau interesați, fie să viziteze, fie să locuiască în Efes. Vă rog reținеți aceste lucruri fiindcă ele vă vor ajuta să înțelegeți anumite lucruri și învățături menționate în versetele acestei epistole.

1. ARTEMISIONUL

Una din cele 7 minuni ale lumii antice - templul zeiței Artemis (cunoscută sub numele Diana la romani), zeița fertilității. Rețineți vă rog acest lucru. Artemisionul era cea mai mare clădire a lumii antice și primul templu făurit în întregime din marmură. Nu știu câți dintre voi ați văzut Parthenonul din Atena? Imaginați-vă acest templu, de 4 ori mărimea Parthenonului: 141 de m lungime, 72 de m lățime, clădirea fiind susținută de 127 de stâlpi de marmură de 20 m înălțime. Spunea Filon al Bizanțului, “am văzut zidurile și grădinile suspendate ale Babilonului, am vizitat statuia lui Zeus Olimpianul și Colosul din Rodos, am stat lângă marile Piramide și lângă mormântul lui Mausolus. Dar când am ajuns să văd Templul lui Artemis înălțându-se spre nori, toate aceste minuni ale lumii au pălit în umbră.” Nu e de mirare, că atunci când Pavel ajunge în Efes, peste tot aude oamenii exclamând “mare este Diana Efesenilor!” – Efesul fiind centrul mondial al pelerinajului și închinării înaintea acestei zeițe atât de cunoscute.

Și legat de închinare – vă rog să rețineți trei detalii importante, mai ales în lumina observațiilor lui Pavel din Scripturi, adresate celor din Efes:

A) Artemis era simbolul mișcării de emancipare a femeii în lumea antică.

B) Chipul lui Artemis, căruia i se închinau, era reprodus în argint și pus pe medalioane, monede, icoane, și în temple și vândute pe străzile orașului – oamenii închinându-se chipului zeiței cum astăzi îi vezi că se închină la icoane. Ceea ce vreau să rețineți - este ca argintul și aurul erau la modă în Efes.

C) Fiind zeița fertilității, parte din ritualul templului erau relațiile sexuale cu preotesele templului, câteva mii de prostituate, care la fel ca și în Corint, asta făceau ca datorie sacră față de zeița Artemis. Și asta ne dă de gândit știind că în spatele idolilor, potrivit scripturii se pot găsi demoni, care evident că împing oamenii înspre păcat.

De aceea, când vorbim de Artemision, nu ne gândim doar la o clădire impozantă, ci la ceea ce reprezintă ea – lucruri de care trebuie să ținem cont când citim această epistolă scrisă credincioșilor care își trăiau viața zilnică în jurul acestui templu. Și aici introducem o a doua caracteristică a Efesului, care derivă într-un fel din prima, a fost:

2. SUPERSTIȚIILE

Vă redau doar câteva exemple. Dacă mai țineți minte în Faptele Apostolilor 19, se iscă o revoltă împotriva lui Pavel și a credincioșilor de acolo. Și logofătul orașului în încercarea lui de a liniști apele, face o afirmație - v. 35 *"Bărbați Efeseni, cine este acela care nu știe că cetatea Efesenilor este păzitoarea templului marei Diane și a chipului ei căzut din cer?"* Și subliniați expresia – "chipului căzut din cer". Fiindcă exista o superstiție între ei cu privire la o rocă neagră, considerată probabil un meteorit, care avea imaginea grotescă a unui femeii cu mulți sâni, chip considerat sfânt, și în baza căruia s-au creat multe superstiții. De aceea cultul lui Artemis nu se rezumă doar la închinarea din Templu, ci avea

de-a face cu tot felul de superstiții, spre exemplu cu vrăjitorii. Și asta o știm nu doar din istorie ci și din Scripturi. Dacă va mai aduceți aminte, odată cu propovăduirea lui Pavel, cetățenii orașului au crezut și unii, scriu Faptele Ap 19:19 *și unii din cei ce făcuseră vrăjitorii, și-au adus cărțile, și le-au ars înaintea tuturor: prețul lor s-a socotit la cincizeci mii de arginți.*

Efesul era un stup al vrăjitoriei, superstițiilor, magiei. Era un loc cunoscut pentru o serie de formule magice numite în acele vremi "Efesia Gramata." Aici le puteai învăța și prin intermediul magiei puteai intra în contact cu duhurile. Apoi există pare-se și un sincretism între forme de creștinism și superstiții. Și avem un exemplu hazliu dar tragic totodată, menționat în tot în Fapte 19, tot în Efes, când: *v. 13 Niște exorciști Iudei, care umblau din loc în loc, au încercat să cheme Numele Domnului Isus peste cei ce aveau duhuri rele, zicând: "Vă jur pe Isus, pe care-L propovăduiește Pavel, să ieșiți afară!" [14]Cei ce făceau lucrul acesta, erau șapte feciori ai lui Sceva, un preot Iudeu din cei mai de seamă. [15]Duhul cel rău le-a răspuns: "Pe Isus Îl cunosc și pe Pavel îl știu, dar voi, cine sunteți?" [16]Și omul, în care era duhul cel rău, a sărit asupra lor, i-a biruit pe amândoi, și i-a schingiuit în așa fel, că au fugit goi și răniți din casa aceea.*

Oameni care credeau că se pot juca cu duhurile. Efeseul era plin de duhuri. Cu câteva versete mai sus, ni se pomenește că multe duhuri ieșeau din cei care aveau contact cu Pavel în Efes. Nu la întâmplare în Efeseni 6 avem un întreg capitol dedicat luptei spirituale. Deci idolatria, superstițiile caracterizau Efesul, și trei:

3. PROSPERITATEA

Efesul era un oraș prosper, nu la întâmplare atâta amar s-a mutat aici. Era capitala regiunii, era oraș portuar. Un important drum care lega lumea antică trecea pe aici – imaginați-vă un drum pavat de 11 m lățime cu coloane de marmură pe o parte și pe alta. Și azi dacă ajungi în Efes vezi ruinele acestui drum cu ce a mai rămas în acele coloane. Avea un

teatru cu 25.000 de locuri, tăiat în munte, locul unde au fost judecați creștinii din Fapte 19. Aveau o bibliotecă foarte mare și cunoscută, ai cărei vestigii ale fațadei au rămas până în zilele noastre. Aveau bani și bănci, din cauza meșteșugarilor în argint și aur, care confecționau icoane și statuete pe care oamenii le duceau acasă și se închinau, lucruri idolatre pe care le vindeau în jurul templului Dianei. De aceea unii am auzit de răscoala argintarului Dimitrie împotriva lui Pavel care propovăduia împotriva idolatriei și acestor practici. Efesul era un oraș cu bani și oameni bogați. Deci idolatrie, superstiție, și prosperitate – trei caracteristici ale acestui oraș. Vă rog să le rețineți.

Pe de altă parte, un oraș cu o BISERICĂ PUTERNICĂ. O lucrare rar întâlnită în vremurile NT. Fiți atenți. Biserica din Efes a fost fondată de cuplul de evangheliști, cei mai vestiți în NT, Priscila și Aquila, undeva în jurul anului 52 AD când au fost lăsați acolo de către Pavel să evanghelizeze (Fapte 18). Și ei ne dau un exemplu super de soț și soție în evanghelizare. Nu doar evangheliști renumiți, dar și predicatori cu nume. Lui Acuilla și Priscilla, li s-a alăturat Apolo, cel mai renumit predicator al acelor vremi. Deci, ai evangheliști de clasă, predicator de clasă, ce-ți mai lipsește? Un teolog de clasă. Și în Fapte 19, ni se spune că însuși apostolul Pavel s-a mutat în Efes și a stat acolo aproape 3 ani, cel mai mult timp petrecut de Pavel într-o biserică – 3 ani în care el nu doar că a evanghelizat întreaga regiune, ci a predat cursuri de teologie, având chiar dezbateri publice în școala lui Tiran, săli de prelegeri clasice în lumea antică. Atât de recunoscută a devenit biserica din Efes încât inclusiv Maria, mama lui Isus s-a mutat acolo pentru o perioadă, fiind îngrijită de apostolul Ioan. Acesta a slujit în Efes începând din anul 66 d.H. până când a fost exilat în insula Patmos. Și dacă toate astea nu sunt îndeajuns – imaginați-vă că biserica din Efes este cea de care se leagă cele mai multe scrieri, conectate cu vreo biserică NT. Evanghelia lui Ioan, Efeseni, 1 și 2 Timotei, 1, 2, 3 Ioan, Apocalipsa –nu mai puțin de 6 scrieri NT, toate având fie originea, fie destinația în Efes. Și ca să pun cireașa pe tort, tot în Efes este trimis și Timotei să păstorească, continuând seria vedetelor biblice care au avut de-a face cu Efesul.

Ai spune – wow, nici nu-mi pot imagina cum era să fi fost membrul acelei biserici?! Și aici intervine PARADOXUL. Într-o biserică atât de renumită, clădită și întreținută de giganți ai Scripturii, într-o comunitate de creștini atât de puternică și mare, apar probleme grave, atât de grave încât Pavel este obligat să-l transfere pe Timotei acolo, să ia măsuri drastice și categorice, și să scrie, nu una ci două epistole prin care să caute să îndrepte lucrurile și problemele cu care, una dintre cele mai faimoase biserici din NT se confruntă. Vă puteți imagina? Dați-mi voie să vă listez doar câteva din PROBLEMELE cu care biserica din Efes se confruntă.

În biserică erau oameni răi – Apoc. 2:2. Avem și nume date precum Alexandru Căldăraru care ia făcut mult rău, Imeneu și Filet care huleau. Învățători falși, dintre care unii care se pretindeau a fi și apostoli – în alte cuvinte oameni care pretindeau că au primit autoritate directă de la Hristos. Apoc.2:1-2: *Îngerului Bisericii din Efes scrie-i: "Iată ce zice Cel ce ține cele șapte stele în mâna dreaptă, și Cel ce umblă prin mijlocul celor șapte sfeșnice de aur: [2]"Știu faptele tale, osteneala ta și răbdarea ta, și că nu poți suferi pe cei răi; că ai pus la încercare pe cei ce zic că sunt apostoli și nu sunt, și i-ai găsit mincinoși.*

Aveau partide între ei – una dintre cele mai devastatoare - partidă Nicolaiților. Apoc.2:*6 Ai însă lucrul acesta bun: că urăști faptele Nicolaiților, pe care și Eu le urăsc.* Și aici merită să ne oprim, fiindcă Nicolaiții, ne spune Irineu în sec 2, cât și alți părinții ai bisericii din primele secole, precum Tertulian, Hipolit, Ieronim, Augustine, Eusebiu, ca fiind urmașii, ucenicii lui Nicolae Antioheanul, unul din cei 7 diaconi ordinați de apostoli în Fapte cap. 6, care în timp a devenit apostat. Nu păgân, ci apostat – adică în loc să se țină de învățăturile Scripturii, a încercat să amestece credința în Dumnezeu cu alte învățături, în care sincer a crezut dar care l-au dus în rătăcire, în apostazie. Hipolit îl descrie ca fiind premergătorul lui Imeneu și Filet condamnați de Pavel în 2 Tim. 2:17. Ce știm despre el și partida lui, e că promovau anti-nomianismul, adică considerau că poți fi credincios și dacă continui să trăiești în poftele firii pământești – ceea ce este împotriva Scripturii

și principiilor ei. Anti (împotriva), nomos (lege) – imoralitatea fiind o caracteristică a acestei mișcări eretice din creștinism. Fiind considerată printre primele secte gnostice, se pare că Nicolaie ar fi pretins să aibă cunoștințe ascunse, primite direct de la Cel Divin, aceasta fiind practica obișnuită a gnosticismului și ispita celor care optau înspre aceste mișcări eretice în primele 3-4 secole de creștinism.

Precum știm însă, apostolul Pavel i-a avertizat, parcă profețindu-le despre apariția acestor învățători falși. Fiți atenți vă rog la discursul lui din Fapte 20. Deschideți vă rog acolo că e important de remarcat. Pavel trece prin Efes, și cheamă la el pe toți presbiterii bisericii – și în Epistolele către Timotei vom vedea ce rol important au presbierii bisericii – și nu la întâmplare lor și nu întregii bisericii, el le spune: Fapte 20:28 *Luați seama dar, la voi înșivă și la toată turma peste care v-a pus Duhul Sfânt episcopi, ca să păstoriți Biserica Domnului, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său. [29]Știu bine că, după plecarea mea se vor vârî între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma; [30]și se vor scula din mijlocul vostru oameni, care vor învăța lucruri stricăcioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor. [31]De aceea, vegheați…*

Într-una din cele mai mari și mai puternice biserici din NT, acolo unde au slujit și au străjuit oameni că Pavel, Apolo, Ioan, Timotei, chiar și acolo s-au strecurat oameni răi, lupi răpitori, învățători mincinoși, care iată au creat probleme și au tulburat întreaga biserică. De aceea Pavel, văzând împlinindu-se cuvintele lui de acum câțiva ani, se hotărăște să scrie această epistolă, să-l trimită pe însăși Timotei acolo, și să pună rânduieli și oameni care să privegheze lucrarea și să redea sănătatea acestei biserici.

Și despre asta este vorba în Epistola lui Pavel către Timotei. De aceea haideți să o citim și să o studiem …

(extras din predica de introducere a studiului pe 1 Timotei, a pastorului Cristian Barbosu, septembrie 2011)

Lecția 1 ▶ **1 Timotei Cap. 1**

Biserica sănătoasă, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, trebuie zidită pe învățătura curată a Scripturii.

Schița textului:

1-2 Har și pace de la Dumnezeu, Mântuitorul nostru și Hristos, nădejdea noastră

3-4 Te-am lăsat în Efes să poruncești unora să nu învețe pe alții altă învățătură

5-7 Adevărata învățătură se verifică prin roadele ei

8-11 Adevărata învățătură se verifică prin felul în care întrebuințează Legea

12-17 Adevărata învățătură oferă reabilitare totală în Hristos

18-20 Adevărata învățătură atenționează de pericolul căderii din credință

1. **În versetul 1, Pavel se autointitulează apostol, cu toate că nu era unul din cei 12 apostoli aleși inițial de Isus. Cum a ajuns el în această poziție? De ce apelează la ea încă de la început?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ca și in Corint, și în Efes au apărut tot felul de învățături false propovăduite de învățători falși. Oamenii au ajuns să fie buimăciți de atâtea învățături. Ca să-i ajute să discearnă bine, Pavel apelează la autoritatea sa de apostol.

2. **În conformitate cu vers. 2-7, de unde provin doctrinele învățătorilor falși? Care sunt rezultatele doctrinei deformate?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

3. **Care e ținta (rezultatul) învățăturii sănătoase? Care sunt cele trei domenii din care izvorăște? Definește pe scurt fiecare din aceste domenii.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Care este rezultatul propovăduirii crezului tău? Cum poți tu personal să te protejezi de învățătura falsă?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Adevărata învățătură se verifică prin roadele ei. Inclusiv de Lege te poți folosi greșit. Dragostea trebuie să fie atitudinea ultimă pentru care faci orice lucru.

4. **În v. 11-17, Pavel se prezintă ca fiind cel mai mare păcătos, mântuit însă și, mai mult, pus în slujba de apostol. De ce crezi tu că Pavel se caracterizează astfel?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5. **Pavel accentuează faptul că a fost mântuit în vederea unei *slujbe*. Ai o slujbă în biserica Lui Dumnezeu? Dacă Dumnezeu ți-a descoperit Evanghelia, învățătura sănătoasă, care îți este *slujba* în care El te-a pus și ce faci tu în privința aceasta?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

6. **Dumnezeu este Mântuitorul nostru. Isus Hristos este nădejdea noastră. Mântuirea este prin harul lui Dumnezeu, prin credință. Ce ni se spune despre credință în ultimele 3 versete?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

O biserică sănătoasă trebuie zidită pe acea învățătură care proclamă:

- harul pe care ni l-a oferit Dumnezeu în Hristos;
- imperativul ascultării credinței;
- pericolul pierderii credinței.

7. **Cum schimbă înțelegerea acestor adevăruri viața ta? Care sunt luptele pe care tu le duci în vederea păstrării credinței ?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Nu uita! Ținta poruncii este dragostea: *Prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii pentru alții.*

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Exemple contemporane de înşirări de neamuri:

Numerologie dusă la extrem – fiecare număr din Biblie nu este la întâmplare și nu are doar o valoare cantitativă ci și calitativă, mistică, retorica oferindu-ne o multitudine de ecuații, combinații, algoritme, formule și simboluri. De asemenea, fiecărei litere îi este atașată o valoare numerică și calculul poate să înceapă.

- Între cel mai scurt capitol din Biblie (Psalmul 117) și cel mai lung capitol din Biblie (119) stă Psalmul 118. Înainte de Psalmul 118, sunt 594 de capitole.
- După Psalmul 118, sunt tot 594 de capitole. Așadar, acest capitol este mijlocul Bibliei. 594+594=1188.
- În mijlocul Psalmului 118, stă versetul 118:8. Deci, Mijlocul mijlocului, miezul, este acest verset: 118:8 „Mai bine este să cauți adăpost in Domnul decât să te încrezi in om”
- 1+1+8+8=18. 1+8=9. Numerologic vorbind, 1188 se reduce la 9. De fapt la de două ori 9. Tot numerologic vorbind, 9 este considerat numărul Divinității, al perfecțiunii. Mai sunt și variante în care 0 este considerat numărul perfecțiunii, al sferei, dar cel mai des este vorba despre 9. Evreii nici nu atribuiau numărul 9 omului, ci doar lui Dumnezeu.
- 9 conține în el tot ce îl preceda, toate celelalte cifre. Este o etapa de încheiere a unui ciclu (după care urmează un alt ciclu cu alte etape). Este cifra altruismului și al universalismului. Etapa unui proces în care ce s-a făcut e bun făcut și înțelegem că acum e momentul să ne unim, să ne identificăm, să (ne) dăruim.

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Biserica sănătoasă, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, trebuie să fie preocupată de mântuirea oamenilor.

Schița textului:

1-2 Un îndemn general — partea noastră în mântuirea lor

3-4 *Dumnezeu voiește ca <u>toți</u> oamenii să fie mântuiți*
Partea lui Hristos

5-6 *„Hristos S-a dat pe Sine Însuși ca preț de răscumpărare pentru <u>toți</u>”*
- **2:7** Partea apostolilor lui Hristos
- *Îndemnul din v 1-2 particularizat*

8 bărbat
- *mâini curate*
- *fără mânie*
- *fără îndoieli*

9-15 femeie
- *îmbrăcată cu fapte bune*
- *să nu se ridice mai pe sus de bărbat*
- *argumentul creației*
- *argumentul căderii*
- *argumentul răscumpărării*

1. **E greu să te rogi pentru un guvern incorect? Sau pentru un președinte pe care nu-l mai simpatizezi? Ce ne îndeamnă Pavel în acest capitol cu privire la aceste aspecte?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2. **Oare de ce sunt bune și bine primite înaintea lui Dumnezeu rugăciunile noastre pentru toți oamenii? Cine are nevoie de rugăciunile tale: Dumnezeu, tu, oamenii?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Rugăciunea creează acea recunoaștere a nevoii de Dumnezeu, o recunoaștere a dependenței de Dumnezeu. De aceea, ea rămâne o permanentă disciplină pentru sănătatea credinciosului.

3. **Care este voia Lui Dumnezeu în planul mântuirii și care este rolul Lui Isus și Pavel în acest proces?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. **În versetul 8 ni se prezintă locul bărbatului în realizarea planului mântuirii. Care sunt cele 3 lucruri care i se cer bărbaților și ce crezi că înseamnă fiecare în parte?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5. **Cum sunt mâinile tale? Cât la sută lucrezi corect? Ce zice aproapele tău de cât de ușor te mânii? Cum stai cu îndoiala? Te mai încrezi în D-zeu chiar dacă-ți este greu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Discutați și luați decizii de schimbare acolo unde este nevoie. Cere ajutorul grupului în împlinirea acestor decizii. Nu uita: sănătate înseamnă sesizarea petelor, dar și curățirea lor!

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

6. **Versetele 9-15 ne prezintă rolul femeilor în realizarea planului mântuirii. În versetele 9-10 observăm un contrast. Pe care din cei doi termeni ai contrastului este pus accentul? Unde punem noi de obicei accentul?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cum stai cu decența? Prin ce te remarci față de cei din jur?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. **Versetele 13-15 ne prezintă locul femeilor în realizarea planului mântuirii. Care este ierarhia lăsată de Dumnezeu în capitolul 2? Care sunt argumentele pentru locul femeii în această ierarhie?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

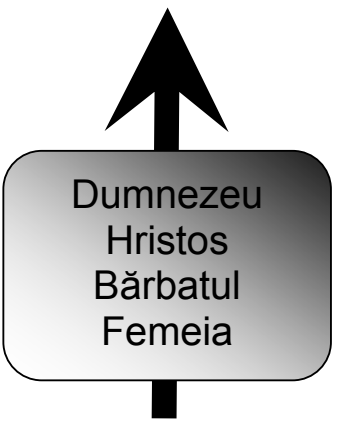

Deși a fost creată după și pentru bărbat, deși ea a fost cea care a fost amăgită, totuși femeia rămâne în planul mântuirii lui Dumnezeu, prin nașterea de fii; prin ea a venit Sămânța care a zdrobit capul șarpelui, prin ea vin în continuare în existență oamenii cu privire la care Dumnezeu voiește să fie mântuiți. Mântuirea femeii vine însă prin stăruința ei în smerenie, în credință, dragoste și sfințenie.

Nu uita! Mântuirea oamenilor trebuie să rămână o prioritate în viața unei biserici sănătoase. Aportul credinciosului se face în primul rând prin comportamentul lui și apoi prin cuvântul rostit.

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Lecția 3 ▶ **1 Timotei Cap. 3**

Biserica sănătoasă, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, este slujită de oameni neprihăniți şi credincioşi.

Schița textului:

1 O dorință bună — aceea de a cârmui Biserica lui Cristos (episcop, păstor, prezbiter, diacon)

2-12 Condițiile care trebuie îndeplinite, ca să fii demn pentru una din aceste slujbe

- 2-7 condițiile pentru episcopi (prezbiteri, păstori)
- 8-12 condițiile pentru diaconi

13 Beneficiile slujirii ca diacon

14-15 Scopul scrierii epistolei: „să știi cum trebuie să te porți în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul și temelia adevărului."

16 Marele mister al evlaviei: „descoperirea" lui Cristos

Cui îi este încredințată responsabilitatea cârmuirii bisericii? Este prezentat în Biblie un model pentru conducerea comunității de credincioși? Care este impactul conducerii bisericii asupra sănătății spirituale și a prosperității materiale a acesteia? Sunt câteva din întrebările la care nu se poate da răspunsul corect, fără a studia epistolele pastorale.

Cu toate că în biserica lui Cristos, toți credincioșii sunt preoți și slujitori, unii sunt chemați în mod special de Dumnezeu pentru funcții specifice.

1. **Identificați din text aceste funcții și încercați să le definiți. Specificați și alte pasaje din Scriptură de care v-ați folosit pentru a le defini.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În lecția de față ne vom ocupa doar de una dintre cele două slujbe, cea de diacon, întrucât cealaltă va fi studiată mai aprofundat într-o lecție viitoare.

2. **Enumerați condițiile pe care trebuie să le îndeplinească diaconii. Ce observați ? Prin ce diferă de ale prezbiterilor? Vezi și Faptele Ap. 6:1-6.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pe care dintre aceste condiții le vezi îndeplinite în viața ta?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

3. **A fi într-o poziție de slujitor al bisericii implică să-ți dorești acest lucru. Dar nu este de ajuns doar atât, ci așa cum am văzut mai sus, trebuie îndeplinite anumite condiții. Care este rolul acestor condiții în îndeplinirea slujbelor respective?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În versetul 11 din pasajul în care vorbește despre diaconi, apostolul Pavel se referă la femei. Nu există un consens privitor la traducerea acestui verset. Unii cercetători afirmă că termenul grecesc *gynaikas* se referă la femei și susțin ideea ca și femeile pot sluji ca diaconi in biserica, în timp ce alții traduc același cuvânt prin neveste – cu referire la nevestele diaconilor – și interzic astfel îndeplinirea slujbei de diacon de către femei. În practica contemporană tot mai multe biserici asigură femeilor posibilitatea de a sluji ca diaconi, cu specificația ca această slujbă nu este de învățare sau conducere efectivă, ci mai de grabă administrativă.

4. **Indiferent de ce cred unii sau alții, e limpede că femeile au un rol important in viața bisericii. În ce constă acest rol și care sunt condițiile pe care exercitarea lui le implică?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce faci tu, ca femeie în biserică și la care dintre aspectele respective ești deficitară? Citește 1 Tim 2:9-15 și Tit 2:3-5

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5. **În versetul 13 ni se spune că diaconii care slujesc bine obțin anumite beneficii de pe urma muncii lor. Care sunt acestea și ce implicații au ele în viața celor care slujesc în acest mod?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Lucrarea unei biserici depinde în foarte mare măsură de mărturia celor ce slujesc în ea, precum și devotamentul cu care aceștia își împlinesc slujba încredințată. Ca urmare, alegerea acestora implică o mare responsabilitate din partea fiecăruia dintre membrii bisericii, în momentul votului prin care se face această alegere.

6. **Instrucțiunile pe care Pavel i le scrie lui Timotei au ca scop să-l învețe pe acesta cum "să se poarte în Biserica lui Dumnezeu". Care sunt efectele asupra bisericii a respectării acestor norme privitoare la slujitorii bisericii? Dar a nerespectării lor?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. **Analizează v. 16 și încearcă să explici ce înseamnă evlavia din punct de vedere practic. Ce ar trebui să faci ca să devii un creștin evlavios? Pentru a răspunde la această întrebare, vă sugeram sa utilizați și unele resurse ajutătoare (dicționar biblic, comentarii).**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

8. **Fă o listă de rugăciune cu slujitorii bisericii din care faci parte. Completează în dreptul fiecăruia câteva motive importante de rugăciune. Roagă-te specific pentru fiecare dintre ei.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Lecția 4 ▶ **1 Timotei Cap. 4**

Slujitorii Bisericii sănătoase, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, trebuie să lupte împotriva apostaziei, prin proclamarea adevărului, susținută de trăirea în evlavie şi neprihănire.

Schița textului:

1-3 *Dar Duhul spune lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință"* – un avertisment împotriva apostaziei

4-5 *...nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumiri* – un argument împotriva ascetismului

6-16 *...stăruiește în aceste lucruri, căci dacă vei face așa, te vei mântui pe tine însuți și pe cei ce te ascultă."*

Principii pentru viața și lucrarea publică a slujitorilor bisericii

- 6-10 practicarea evlaviei
- 11-16 demonstrarea caracterului creștin autentic

În contrast cu adevărata revelație a lui Dumnezeu, învățătură falsă va progresa pe măsură ce timpul trece. Nu putem fi siguri dacă prin expresia „Duhul spune lămurit", Pavel s-a referit la o descoperire specială pe care ar fi primit-o de la Duhul Sfânt, sau pur și simplu la revelația generală primită de la Cristos și de la Duhul Sfânt. (Matei 13:21; 24:10-11, Marcu 4:17, 13:22; Luca 8:13; cf.. Fapte 20:29; 2 Tes. 2:1-12; 2 Tim. 3:1-13; 2 Pet. 3:1-18). Ceea ce e sigur însă, e faptul că lucrurile prevestite se vor întâmpla și ele vor lovi în stabilitatea bisericii lui Cristos.

1. **Care sunt acele lucruri? Ce strategie sau mecanism folosesc dușmanii bisericii pentru a-și atinge scopul?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2. **Pavel răspunde celor ce propovăduiau ascetismul prin afirmația că „nimic nu este de lepădat dacă se ia cu mulțumiri". Și totuși, credincioșii se abțin de la a face anumite lucruri sau a consuma anumite substanțe. De ce? Care sunt criteriile după care accepți sau refuzi să iei parte la anumite acțiuni sau să consumi anumite substanțe? Citește si 1 Corinteni 10:23.**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Din versetul 6, apostolul Pavel continuă prin a oferi lui Timotei câteva instrucțiuni specifice cu privire la conducerea bisericii. Acestea includ aspecte legate de viața personală și lucrarea publică a liderilor, dar și pe cele legate de crearea de relații interpersonale eficiente, sau de tratamentul corect al văduvelor și bătrânilor bisericii (cap. 5).

3. **Care sunt prioritățile pe care liderii trebuie să le urmărească în lucrarea lor publică, conform v. 6-10? De ce sunt acestea importante pentru sănătatea unei biserici?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce poți face pentru ca aceste lucruri să stea și în atenția slujitorilor bisericii tale?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. **Unul dintre principiile de conducere eficientă a bisericii este cel de conducere prin exemplul personal (vezi și 1 Pet. 5:1-3). Care sunt aspectele legate de viața personală a unui lider, vizate de acest principiu? În ce măsură ele sunt vizibile și în viața ta?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

„Poruncește aceasta și învață-i!" *A porunci* era sensul adevărat al mandatului încredințat lui Timotei. Pentru aceasta îl rugase apostolul să rămână în Efes (1: 3); dar îi era poruncit să înțeleagă că ținta poruncii era dragostea. Această poruncă îi fusese încredințată prin profeție (1:18). Era deci cu totul după caracterul lui Timotei să poruncească acestea. Totuși, slujba lui era ea însăși subordonată autorității apostolului al cărui delegat era, astfel că acesta din urmă îi zice în capitolul 6: 13: „Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu... să păzești porunca".

În versetele 11-16 găsim recomandările personale ale apostolului pentru Timotei. Punctul principal al acestor recomandări este, în toată această epistolă, doctrina sau învățătura. Aceasta din urmă este menționată de trei ori în cele câteva versete citate mai sus. Timotei trebuia să învețe lucrurile pe care i le încredințase apostolul; trebuia să se atașeze de învățătură cât privește acțiunea lui publică (v. 13); trebuia să ia seama la el însuși (v. 16).

5. **De ce trebuia Timotei sa poruncească? Cum reacționezi tu ca membru în biserică la "poruncile" date de liderii acesteia?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Recomandările lui Pavel pentru Timotei sunt din ce în ce mai insistente: *Poruncește* aceste lucruri. *Învață*-le. *Ocupă-te* cu ele. *Stăruiește* în a le face. Toate acestea pentru ca înaintarea lui Timotei să fie „arătată tuturor". Într-adevăr, nu este posibil ca lucrătorii Domnului să facă progrese notabile în cunoașterea lucrurilor lui Dumnezeu dacă nu se ocupă cu ele în mod exclusiv. Trebuie ca darul să fie însoțit de o silință extremă; să fii omul *unui singur lucru*, cu o inimă neîmpărțită. „Ia seama la tine însuți și la învățătură". Am putea fi ocupați cu învățătura pentru alții, fără să luăm seama la noi înșine în lucrurile pe care le predicăm sau le învățăm. Timotei trebuia să vegheze asupra lui însăși, pentru ca starea lui morală să corespundă învățăturii lui. De aceea, poziția privilegiată a lui Timotei antrena o imensă responsabilitate pentru el însuși.

6. **Responsabilitatea dedicării și credincioșiei în a sluji lui Dumnezeu nu aparține doar liderilor bisericii, ci fiecărui credincios. Care sunt acțiunile sau activitățile tale ca și credincios, prin care dovedești această dedicare pentru Biserica lui Cristos, respectiv pentru Împărăția lui Dumnezeu?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. **Conform cu cele învățate în această lecție, care sunt mijloacele pe care le ai tu la îndemână în lupta împotriva apostaziei si a învățăturilor greșite?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Lecția 5 ▶ **1 Timotei Cap. 5**

Biserica sănătoasă, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, va mobiliza pentru lupta spirituală a bisericii toate resursele ei şi se va îngriji de ele după aşteptarea lui Dumnezeu.

Schița textului:

1-2 Cum să te porți cu cei bătrâni și cu cei tineri

3-16 Rânduieli cu privire la văduve

17-19 Cinstea cuvenită prezbiterilor

20-22 Cei care păcătuiesc trebuie mustrați înaintea tuturor

23 Poartă-ți și ție de grijă

24-25 Păcatele, faptele bune și judecata

1. **Versetele 1-2 ne vorbesc de modul în care ne raportăm la cei din Biserică, fie tineri, fie bătrâni. Care este modelul de purtare față de aceștia? Oare de ce apelează Pavel la acest model?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cum te raportezi tu la cei din Biserică?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Familia rămâne celula de baza a Bisericii. Relațiile de dragoste din familie trebuie extinse și aduse și în cadrul Familiei mari adică a Bisericii. O familie sănătoasă are relații de familie sănătoase, iar o Biserică sănătoasă este compusă din familii sănătoase.

2. **Despre ce este vorba în 1 Timotei 5:3-16: despre condițiile în care se înscrie o văduvă pe lista de ajutorare a bisericii sau despre includerea văduvei în rândul slujitorilor bisericii?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Văduvele: o povară sau o resursă? Pavel ne spune ca văduvele ar trebui sa fie o resursă în lupta spirituală a Bisericii.

3. **Care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o văduvă ca să fie cu adevărat văduvă?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

La ce vârstă trebuie să înceapă o femeie să cultive aceste deprinderi și virtuți? Există oare un numitor comun în activitățile înșirate mai sus?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Femeia a fost creată cu o slujbă clară: să fie un ajutor potrivit. Indiferent că este vorba de bărbat, copii, oaspeți, sfinți, nenorociți, o femeie, ca să devină o luptătoare căruntă a Lui Dumnezeu, trebuie să fi dovedit credincioșie și statornicie în împlinirea acestei slujbe.

4. **În versetul 8 ni se prezintă un aspect specific în strategia Lui Hristos pentru zidirea Bisericii Lui. Care este acesta?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cum privește Dumnezeu încercarea credincioșilor de a-și răsplăti părinții și bunicii pentru toată grija și dragostea cu care i-au crescut? Oferă exemple practice prin care tu o faci.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5. **Începând cu v 17, Pavel se ocupă de prezbiteri. Ce crezi că vrea Pavel să spună prin „îndoită cinste”? Cum manifești tu această îndoită cinste față de prezbiteri?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ultima parte a versetului 18 este un citat direct a lui Isus din Luca 10:7. Scrie cu cuvintele tale principiul exprimat aici. Cum poți contribui tu la aplicarea acestui principiu?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Prezbiterii care cârmuiesc bine trebuie respectați, dublu cinstiți și să li se respecte autoritatea. De asemenea, povara existenței materiale ar trebui luată de pe umerii lor, tocmai ca să-și poată focaliza toată energia și puterea pe slujba care le-a fost încredințată.

6. **Poate păcătui un prezbiter? Are un prezbiter *imunitate prezbiterială*? Ce trebuie făcut când un prezbiter păcătuiește?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Autoritatea prezbiterului este direct proporțională cu responsabilitatea lui, pentru că *cui i se da mult i se cere mult*.

In ultima parte a capitolului 5, Pavel continuă să-i dea lui Timotei instrucțiuni privitoare la alegerea persoanelor din conducerea bisericii. În v. 22, expresia „a pune mâinile" se referă la a alege sau a numi pe cineva pentru slujirea din biserică. Acest lucru nu trebuie să fie făcut în pripă, ci după o cercetare atentă și în timp, fara aranjamente sau părtinire. Versetele 24 și 25 au legătură cu v. 22 și privesc alegerea oamenilor potriviți pentru pozițiile de conducere din biserică. Faptele bune, ca și păcatele, se vor arăta.

7. Pavel îl încurajează pe Timotei să se păstreze el însuși curat pentru că numai astfel putea să corecteze păcatul din viața altor oameni. În ce fel tu poți deveni „părtaș" păcatelor altora?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Dacă asupra caracterului sau comportamentului nostru este aruncată chiar și numai o umbră de impuritate, atunci influența noastră și mărturia noastră ca și creștini este distrusă.

Nu uita!

Biserica sănătoasă, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul și temelia adevărului, va mobiliza pentru lupta spirituală a bisericii toate resursele ei și se va îngriji de ele după așteptarea lui Dumnezeu.

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Lecția 6 ▶ **1 Timotei Cap. 6**

Biserica sănătoasă, Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, trebuie cârmuită şi slujită de oameni care veghează să îşi păstreze focalizarea, având în vedere că în vremurile din urmă, pericolul lepădării de credință va fi tot mai mare.

Schița textului:

1-2 Raportarea credinciosului la autoritate

3-5 Învățători mândri și raportarea la ei

6-10 Iubirea de bani și consecințele ei

11-16 Timotei, luptă-te lupta cea bună a credinței, păzește porunca.

17-19 Îndemn pentru bogați

20-21 Timotei, veghează pentru că mulți se vor rătăci cu privire la credință.

1. În primele două versete, Pavel ne scrie despre raportarea credinciosului la o autoritate. Cum trebuie să te raportezi la o autoritate (șef, director, patron), și care este motivația acestui comportament? Dar dacă șeful este un frate în credință?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cum te raportezi tu la autoritate? Oare chiar să fie o problemă acest aspect?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Fii gata să te schimbi dacă găsești greșeli în comportamentul tău față de autoritate.

Dacă considerați subiectul ca unul ușor și nu foarte important, nu uitați că Pavel îi spune lui Timotei: *învață aceste lucruri și spune-le* ***apăsat!***

2. Versetele 3-5 ne vorbesc de învățători plini de mândrie. Care este rezultatul învățăturii lor și care este rezultatul învățăturii sănătoase? Cum trebuie să ne raportăm la astfel de oameni?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Capitolul 6 cuprinde două pasaje (v. 6-10 și 17-19) în care Pavel tratează o problemă actuală atât în vremea lui Timotei, cât și în

vremea noastră – aspectul bogățiilor și modul în care acestea ne afectează viața.

3. Dumnezeu este bun și Scriptura ne spune că El este Cel ce binecuvântează pe toți oamenii; însa pentru copiii Săi, El garantează un minim – care este acesta, cum îl înțelegeți și cum vă raportați la această realitate?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. Care sunt pericolele (precizate în text, dar și altele) care-i pândesc pe cei ce vor să se îmbogățească?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5. Ce sfat îi dă Pavel lui Timotei legat de bogății și care sunt lucrurile pe care un om al lui Dumnezeu ar trebui să le caute în timpul vieții pământești? De ce acestea și de ce puse în paralel cu iubirea de bani?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Timotei este un slujitor consacrat, cu un trecut ireproșabil, cu o mărturie extraordinară, *adevăratul copil în credință al lui Pavel*.

Cu toate acestea, Pavel îl îndeamnă în v 11-16: *fugi de aceste lucruri, luptă-te lupta cea bună, păzește porunca.*

6. Oare de ce consideră Pavel că trebuie să-i dea lui Timotei aceste atenționări și îndemnuri? Este cumva și Timotei în pericol?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. Întreg capitolul 6, folosindu-se de exemple cum ar fi: bogații, iubitorii de bani, învățătorii mândri, ne atrage atenția asupra unui adevăr foarte important: credința se poate pierde. Cum te protejezi de acest pericol? Cum stai cu vegherea? Ai lăsat garda mai jos socotindu-te în afara acestui pericol? Discutați pe marginea acestor întrebări.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Atât lui Timotei, cât și nouă, Pavel ne spune: *Veghează, păstrează-ți focalizarea, luptă, păzește, fugi!* Pericolul e lângă tine. Nu te lăsa pe tânjală, nu te încrede în tine, în puterile sau în bogățiile tale. Pune-ți încrederea în Dumnezeu, roagă-te Lui, recunoaște dependența ta de El, și ești păzit de pericol.

Nu uita!

O biserică sănătoasă este o biserică care cunoaște pericolele, dar veghează.

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Introducere
la Epistola către Titus

Destinatar

Așa cum reiese din preambulul epistolei, destinatarul este Titus, unul din colaboratorii lui Pavel. Numele lui este de proveniență latină și apare de 14 ori în epistole. Cu toate acestea, avem puține date referitoare la el în Noul Testament. Din Gal. 2:3 se știe că era grec și se presupune că a participat la Conciliul de la Ierusalim.

Cel mai probabil a fost un convertit al apostolului Pavel, iar pe baza lui 2 Corinteni se presupune că a participat la a treia călătorie misionară a lui Pavel. Este lăsat în Creta pentru a termina ce mai rămăsese de făcut după plecarea lui Pavel și acolo primește scrisoarea lui Pavel. De menționat că istoricul Eusebiu de Cezareea susține că Titus a fost primul episcop al Cretei.

Cu o suprafață de 8.300 km^2, Creta este una dintre cele mai mari insule din Marea Mediterană. Începând din sec. al II-lea î.H., insula avea o comunitate iudaică importantă, ceea ce o făcea un locație fertilă pentru lucrarea misionară. În Fapte 2:11, Luca precizează că printre iudeii aflați în Ierusalim și care au fost martori la coborârea Duhului Sfânt la Rusalii, erau și iudei din Creta.

Precizarea lui Pavel din 1:5 (*Te-am lăsat în Creta…*) sugerează că Pavel și Titus au fost implicați într-un efort misionar comun pe insulă. Din motive necunoscute, Pavel a părăsit Creta înainte ca biserica nou formată acolo să fie pe deplin organizată. Din acest motiv, Pavel îl lasă pe Titus pentru o perioadă (cf. 3:12) cu scopul de a finaliza organizarea.

Data şi locul scrierii

Având în vedere că Luca nu menționează o lucrare a lui Pavel în insula Creta, se presupune că Pavel a ajuns în Creta după eliberarea sa din prima sa întemnițare la Roma (întemnițare relatată la sfârșitul cărții Faptele Apostolilor) și cea de-a doua întemnițare.

Hrisostom, în acord cu Clement Romanul și Canonul Muratorian, arată că după eliberare, Pavel a plecat spre Spania, propovăduind Evanghelia, apoi în Iudeea și din nou la Roma, unde a fost martirizat sub Nero.

În primăvara anului 64 d.Hr. Pavel ajunge în Creta, lăsându-l acolo pe Titus, după care pleacă spre Asia Mică, prin Efes, și se oprește la Filipi sau Nicopole de unde se pare că a trimis epistolele 1 Timotei și Titus.

Scopul Epistolei

Dincolo de caracterul personal al scrisorii, trebuie să ținem cont că epistolele erau intenționate să fie folosite de mai multe persoane decât cel/cei cărora le-au fost în primul rând adresate și de obicei trebuiau citite în cadrul bisericii (vezi Col. 4:16, 1 Tes. 5:27).

Din acest motiv, la fel ca și 1 Timotei, chiar dacă epistola trebuie interpretată în lumina faptului că este adresată unei persoane care este un colaborator apropiat al lui Pavel, scrisoarea este mai mult oficială decât personală.

Dintr-un anumit punct de vedere, epistola poate fi considerată ca fiind o scrisoare de acreditare a lui Titus, stabilind rolul și rostul rămânerii acestuia în Creta, precum și modul în care trebuie să-și ducă la îndeplinire sarcina.

La fel ca și în cazul primei epistole către Timotei, scopul lui Pavel este de a-i transmite lui Titus învățături privind organizarea bisericii din Creta și modul în care trebuie să combată învățăturile false care se propagau în biserică.

Pe de altă parte, chiar dacă 1 Timotei, Titus și 2 Timotei sunt numite Epistole Pastorale, datorită faptului că în ele se regăsesc foarte multe

sfaturi și reglementări privind viața unei biserici locale, nu trebuie să considerăm că ele sunt doar un manual de organizare a Bisericii. Fiecare dintre ele se adresează unei situații specifice, destinatarii fiind în biserici diferite.

Dincolo de aceste aspecte, învățătura fundamentală care reiese din textul epistolei subliniază că lucrarea răscumpărătoare a lui Dumnezeu în Hristos (2:11-14; 3:3-7) trebuie să aibă ca și rezultat vieți transformate (2:1-10; 2:1-2, 8-11) și anume faptul că Isus Hristos s-a sacrificat pe Sine ***ca să*** *ne răscumpere din orice fărădelege și* ***[ca] să****-și curățească un popor care să fie doar al Lui,* ***plin de râvnă pentru fapte bune*** (2:14).

Lecția 7 ▶ **Titus cap. 1**

Biserica sănătoasă – Biserica Dumnezeului celui Viu, stâlpul şi temelia adevărului – este organizată în conformitate cu conducerea şi rânduielile stabilite de Dumnezeu.

Schița textului:

1-4 Har și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Cristos Isus, Mântuitorul nostru!

5 Te-am lăsat în Creta ca să pui în ordine lucrurile care au mai rămas de rânduit și să numești bătrâni (prezbiteri) în fiecare cetate, așa cum ți-am poruncit.

6-9 Dar bătrânul trebuie să fie cineva fără pată … să se țină de Cuvântul vrednic de încredere, care este potrivit cu învățătura, pentru a-i putea încuraja și pe alții prin învățătura sănătoasă și pentru a-i mustra pe cei ce vorbesc împotrivă.

10-15 Pentru că sunt mulți răzvrătiți, palavragii și înșelători care trebuie făcuți să tacă … Din acest motiv, mustră-i cu asprime, ca să fie sănătoși în credință.

16 Ei pretind că-L cunosc pe Dumnezeu, dar prin faptele lor Îl neagă.

Introducerea cărții se încadrează în tiparul obișnuit al unei epistole: autor, destinatar, salutări. Așa cum procedează și în alte epistole, Pavel începe prin a descrie scopul apostoliei sale. El este un rob al lui Dumnezeu și mesager cu autoritate al lui Isus Hristos având misiunea de a-i aduce la credință pe aleșii lui Dumnezeu și de a-i învăța adevărul și necesitatea trăirii unei vieți de evlavie. Cunoașterea adevărului, însoțită de punerea lui în practică printr-o viață de evlavie, reprezintă însă un proces, o disciplină pe care credinciosul trebuie să o cultive pe parcursul întregii vieți.

1. Dacă privim și în Filipeni 3:7-11, vedem că Pavel și-a dedicat întreaga viață cunoașterii lui Hristos. Cât timp dedici tu cunoașterii adevărului și în ce mod o faci?

.....

.....

.....

Ce vei face în mod concret pentru a crește în cunoașterea adevărului?

.....

.....

.....

2. Cât timp dedici pentru a-i învăța pe alții adevărurile lui Dumnezeu și ce poți face pentru a investi mai mult în această misiune pe care fiecare urmaș al lui Hristos o are?

.....

.....

.....

După primele versete introductive, Pavel își începe corpul principal al scrisorii într-un mod asemănător cu 1 Timotei. Astfel, lipsesc cuvintele de mulțumire pe care le regăsim de obicei în scrierile pauline, apostolul preferând să intre direct în problema care îl preocupă.

Pavel este conștient că misiunea sa nu s-a încheiat odată cu vestirea Evangheliei în Creta, motiv pentru care apostolul își face o prioritate din a-i transmite lui Titus câteva sfaturi vitale pentru bunul mers al bisericii din Creta.

3. Care sunt lucrurile cu care Pavel l-a însărcinat pe Titus (v. 5) și de ce sunt acestea atât de importante pentru viața unei biserici locale?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Natura răzvrătită a ființei umane provoacă în fiecare dintre noi o anumită repulsie față de orice înseamnă ordine: legi, norme, rânduieli, decrete, regulamente, etc. De foarte multe ori, nu ne convine să ne supunem anumitor reguli care nu ne plac sau pe care le considerăm absurde, atât din societate, cât și din mediul religios.

4. Care este rolul ordinii (rânduielilor) în societate? Ce s-ar întâmpla dacă într-o societate nu ar exista legi și regulamente de funcționare?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Scriptura afirmă că Isus Hristos este Capul Bisericii și fiecare credincios poate să se raporteze direct la El. Cu toate acestea, atât din versetele 5-9, cât și din alte pasaje din Scriptură, vedem că Dumnezeu a pus și alți conducători în biserică. Această ordine lăsată de Dumnezeu a dus însă la multe discuții și interpretări de-a lungul istoriei Bisericii, mulți creștini susținând cu tărie că Biserica (credincioșii) trebuie să trăiască doar sub călăuzirea Duhului Sfânt, fără să mai fie nevoie de alți conducători umani în cadrul Bisericii.

5. De ce este nevoie de prezbiteri într-o biserică? Care este rolul prezbiterului/episcopului în relația dintre Biserică (credincioși) și Dumnezeu?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce s-ar fi întâmplat în biserica din Creta dacă Titus nu ar fi pus prezbiteri? Ce s-ar întâmpla dacă în biserica din care faci parte nu ar exista nici o structură de conducere?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

După ce a Pavel a subliniat aceste aspecte atât de esențiale din viața unei biserici, apostolul se îndreaptă către motivul principal pentru care i-a data aceste sfaturi lui Titus. Ultimul segment major al capitolului, v. 10-16, descrie în detaliu situația existentă în biserica din Creta, situație pe care Titus trebuia să o gestioneze. Expresia din v. 11 – *buimăcesc case (familii) întregi* – se poate referi și la întregul unei familie, dar cel mai

probabil Pavel are în vedere bisericile din case unde se întâlneau majoritatea creștinilor.

6. Descrieți problemele cu care se confruntau credincioșii din Creta, dar și scopul urmărit de cei care le provocau. De unde credeți că venea problema – din interiorul sau din exteriorul bisericii?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

De ce credeți că Pavel este atât de tranșant vis-a-vis de măsurile care trebuie luate (observați cu atenție verbele și expresiile folosite)?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. Care este poziția pe care trebuie să o ia astăzi o biserică locală atunci când se confruntă cu învățături greșite și cine din biserică este responsabil de acest lucru?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Versetul 16 poate fi considerat un punct de legătură al întregii epistole. Oponenții pretindeau că-L cunosc pe Dumnezeu, dar viețile lor neevlavioase arătau contrariul. Ca urmare, ei nu trăiau viața creștină așa cum Dumnezeu a intenționat-o, căutând să facă fapte bune. Practic, ei pretindeau că ceea ce o persoană

crede și modul în care ea trăiește sunt două aspecte care nu au legătură, sau cu alte cuvinte, planul de mântuire al lui Dumnezeu nu ar implica, în viziunea lor, și o trăire sfântă. Din acest motiv, Pavel alocă aproape tot restul epistolei pentru a argumenta că lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu și viața de ascultare a credinciosului sunt două aspecte care merg mână în mână.

8. **Atunci când privim în jurul nostru, descoperim atât de ușor persoane sau comunități care au aceeași problemă ca biserica din Creta: pretind că-l cunosc pe Dumnezeu, dar îl neagă prin viața și faptele lor. Această realitate nu trebuie să ducă însă la o atitudine de mândrie spirituală vis-á-vis de alte confesiuni, nici să ne facă să bârfim sau să criticăm viața unor comunități religioase.**

Privește în dreptul tău și vezi dacă această problemă se manifestă și în viața ta. Dacă tu nu ai descoperit nimic, cere-i grupului din care faci parte sau persoanei căreia îi dai socoteală în mod constant, să îți spună dacă observă aspecte ale vieții tale care îți contrazic vorbirea (doctrina, învățăturile) și astfel îți pătează mărturia. Asumă-ți ce vei face în mod concret pentru a-ți corela învățătura cu trăirea.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;

- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Lecția 8 ▶ **Titus 1: 5-9; 1 Timotei 3:1-7**

O biserică sănătoasă – Biserica Dumnezeului celui Viu, stâlpul și temelia adevărului – este condusă de oameni integri și fără pată.

Schița textului:

1 Timotei:

1 Acest cuvânt este vrednic de încredere: dacă dorește cineva să fie supraveghetor, dorește o lucrare bună.

2-4 Supraveghetorul însă trebuie să fie fără reproș…

4 ...pentru că, dacă cineva nu știe să-și conducă propria casă, cum se va îngriji de biserica lui Dumnezeu?

6 Să nu fie convertit de curând…

7 Trebuie să aibă și o bună mărturie din partea celor din afară.

Titus:

6 Dar bătrânul trebuie să fie cineva fără pată…

7-8 Căci supraveghetorul (episcopul), ca administrator al lui Dumnezeu, trebuie să fie fără pată…

9-10 …să se țină de Cuvântul vrednic de încredere, care este potrivit cu învățătura, pentru a-i putea încuraja și pe alții prin învățătura sănătoasă și pentru a-i mustra pe cei ce vorbesc împotrivă.

Din relatarea pe care Luca o face în Fapte 14:23, vedem că numirea prezbiterilor în fiecare biserică era o practică folosită de Pavel încă de la începutul lucrării sale. În acest sens, în 1 Timotei 3: 1-7 și Titus 1: 6-9, Pavel enumeră o listă a calificărilor pe care trebuie să le aibă cineva pentru a putea fi numit (pus în slujba de) prezbiter. Chiar dacă în capitolul 1 din Titus, Pavel folosește doi termeni, respectiv ***bătrân (prezbiter)*** și ***supraveghetor (episcop)***, paralela aproape exactă cu lista din 1 Timotei 3, arată că cei doi termeni sunt interschimbabili, apostolul având în vedere aceeași funcție.

Faptul că Pavel se referă specific la bătrâni/prezbiteri (plural) în fiecare cetate (singular) ne arată că apostolul nu are în vedere un episcopat monarhic, sau un episcop care să aibă autoritate peste un întreg oraș sau regiune, ci o pluralitate de prezbiteri.

Apostolul începe prezentarea calificărilor din 1 Timotei cu o remarcă importantă: cel care dorește să facă lucrarea de supraveghere (episcopat), dorește o lucrare bună (1 Timotei 3:1). Referitor la acest aspect, trebuie remarcat că accentul lui Pavel cade pe lucrarea, pe slujba care trebuie îndeplinită în Biserica lui Hristos și nu atât pe funcția sau poziția pe care acea persoană o va dobândi ca rezultat al slujirii sale – *Dacă un om aspiră la slujba de supraveghere (episcopat), el dorește o sarcină nobilă.*

Dar simpla dorință a cuiva sau doar onoarea de a-L sluji pe Dumnezeu nu sunt suficiente ca o persoană să fie pusă în această funcție. Datorită responsabilităților acestei slujbe, Pavel continuă imediat cu condițiile pe care persoana respectivă trebuie să le îndeplinească pentru a putea fi validată în funcția de episcop, prin repetarea sintagmei: *Dar episcopul/bătrânul trebuie …*

1. Analizați în paralel calificările pe care trebuie să le îndeplinească prezbiterii/episcopii, așa cum sunt prezentate în 1 Timotei 3: 1-7 și Titus 1: 6-9. Descrieți pe scurt înțelesul fiecărei calificări și încercați să le structurați/grupați pe categorii.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2. De ce credeți că aceste calificări par să se axeze mai mult pe caracterul omului, decât pe daruri sau abilități?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Cea din urmă cerință precizată de Pavel în pasajul din Titus (v. 9) completează lista predominant morală a virtuților cu o dimensiune mai *teologică*.

3. Care credeți că este motivul pentru care Pavel le cere celor care conduc Biserica să se țină (să fie devotați/dedicați) Cuvântului adevărat (vezi în special în lumina problemei din Creta – Titus 1:10-16)? Discutați ce implică această cerință în mod practic și de ce o persoană nu se poate califica pentru slujba de supraveghetor fără a o îndeplini (vezi și 2 Tim. 3:16-17).

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. În ce mod se aleg/se numesc prezbiterii într-o comunitate – în ce măsură sunt implicați membrii comunității, conducerea comunității sau altcineva din afara comunității locale și care este rolul calificărilor care se cer?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

5. Privind la aceste texte, care crezi că sunt greutățile/poverile/riscurile care apasă pe umerii unui prezbiter în îndeplinirea responsabilităților sale?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

6. Care ar fi câteva lucruri prin care poți să sprijini lucrarea prezbiterilor (păstori, episcopi) din biserica ta?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Care ar fi câteva lucruri cu care poți să vii în rugăciune înaintea lui Dumnezeu pentru prezbiterii (păstorii, episcopii) din biserica ta?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

7. Te-ai gândit sau ți-ai dorit vreodată să intri în lucrarea de supraveghere (prezbiteriat) în Biserica Dumnezeului celui Viu? Ce te oprește sau ce crezi că te-ar opri ca să te califici pentru această slujbă?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;

- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Lecția 9 ▶ **Titus cap. 2**

Învățătura sănătoasă (teologia) Bisericii Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului, se confirmă prin o trăire sănătoasă.

Schița textului:

1 Tu însă să vorbești lucruri care se potrivesc cu învățătura sănătoasă!

2 Cei vârstnici trebuie să fie…

3-5 Femeile în vârstă trebuie să aibă…

6 Cei tineri să fie…

7-8 În toate lucrurile, dă-te ca exemplu prin lucrări bune, printr-o învățătură curată, prin demnitate, printr-o vorbire sănătoasă, ireproșabilă.

9-10 Spune-le sclavilor…

11-12 Căci harul lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii a fost arătat și ne învață să renunțăm la lipsa de evlavie și la poftele lumești și să trăim în veacul de acum într-un mod cumpătat, drept și evlavios.

13-14 Hristos … S-a dat pe Sine Însuși pentru noi, ca să ne răscumpere din orice fărădelege și să-și curățească un popor care să fie doar al Lui, plin de râvnă pentru fapte bune.

Mulți oameni consideră teologia sau doctrina ca fiind doar fleacuri religioase. Odată ce o persoană a crezut că Isus Hristos a murit pentru păcatele sale și apoi a înviat din morți, ce altceva mai contează? Ce importanță are ce anume crede cineva despre prezbiteri, despre darurile Duhului Sfânt, despre profeții sau despre lucrurile din Vechiul Testament? Nu sunt toate acestea probleme ale păstorilor sau teologilor?

1. Ce părere ai despre teologie sau doctrină ca și ansamblu al învățăturilor creștine? Cât de importantă este pentru tine și cât de mult te interesează problemele teologice?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2. Ce relație există între ceea ce crezi și modul în care trăiești – în ce măsură una o afectează pe cealaltă?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

După ce i-a transmis lui Titus însărcinările cu privire la organizarea conducerii din biserică și cu privire la confruntarea învățătorilor înșelători, Pavel îl instruiește cum să încurajeze diferite grupuri de persoane din biserică pentru a împlini anumite standarde de trăire. Accentul de la începutul capitolului – *Tu **însă*** – sugerează în mod clar că învățăturile și comportamentul lui Titus trebuie să fie în contrast cu învățăturile și comportamentul potrivnicilor care sunt incapabili de orice lucrare bună (cf. 1:10-16).

3. **Care sunt categoriile de persoane pe care le are în vedere Pavel în v. 2-10 și care sunt îndemnurile specifice pe care apostolul le are pentru fiecare?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

De ce este important ca aceste categorii să aibă o învățătură sănătoasă – care sunt câteva lucruri pe care Pavel le vede ca și efect al unei vieți trăite în modul în care Dumnezeu o cere?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. **De ce dă Pavel instrucțiuni diferite fiecărei categorii în funcție de gen (sex), vârstă sau poziție socială? Sunt și îndemnuri care se repetă?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Care dintre aceste îndemnuri ți se aplică ție în contextul cultural actual și cum stai vis-a-vis de punerea lor în aplicare?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În a doua parte a capitolului, Pavel prezintă ceea ce am putea numi bazele teologice pentru comportamentul creștin. Definită la modul cel mai simplu, ***teologia*** este studiul despre Dumnezeu: cine este El și ce face El. Scopul studiului teologic trebuie să fie creșterea cunoștinței noastre despre Dumnezeu. Însă scopul ultim al creșterii în această cunoștință trebuie să fie o viață creștină caracterizată de o creștere în ascultare de voia lui Dumnezeu. Din acest motiv, Pavel leagă îndemnurile practice din v. 2-10 cu adevărurile teologice profunde din v. 11-15.

5. În conformitate cu Titus 3:4-7, Romani 3:21-24 și Efeseni 2:8-10, care este harul pe care Dumnezeu l-a dat? Cum a fost arătat acest har (vezi și Ioan 1:17) și cine poate beneficia de el?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ce poți să spui despre manifestarea harului lui Dumnezeu în viața ta?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

6. Încearcă să urmărești linia de gândire a lui Pavel de-a lungul cap. 2. Cum îți explici introducerea, în v. 10-14, a conceptului de har (dar nemeritat, favoare), în mijlocul unui pasaj care conține aproape în întregime porunci și îndemnuri pe care credincioșii trebuie să le împlinească? Cum completează/schimbă acest lucru imaginea despre har pe care o aveai până acum și despre modul în care trebuie să răspunzi la acest har?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Chiar dacă lucrarea harului lui Dumnezeu este vizibilă cel mai evident în experiența convertirii, Pavel nu o limitează doar la acest moment din viața unui credincios. Dimpotrivă, de-a lungul epistolelor sale, apostolul arată că harul lui Dumnezeu continuă să lucreze prin procesul de sfințire al credinciosului.

7. Care sunt lucrurile pe care harul lui Dumnezeu ne învață să le facem în acest pasaj și ce faci tu în aceste domenii (cum te raportezi la fiecare din ele)?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;

- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

O biserică sănătoasă – Biserica Dumnezeului celui Viu, stâlpul şi temelia adevărului – este formată din credincioşi preocupați şi dedicați în a face fapte bune.

Schița textului:

1-2 Amintește-le să fie…

3 Căci și noi eram odată…

4-7 Dar când s-a arătat bunătatea și dragostea de oameni a lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, El ne-a mântuit…

8 …cei ce au crezut în Dumnezeu să caute să fie fruntași în a face fapte bune.

9 Ferește-te de controverse nesăbuite, de genealogii, de certuri și de lupte…

10-11 După primul și al doilea avertisment să nu mai ai nimic de-a face cu cel ce provoacă dezbinări…

12-13 Când îl voi trimite la tine pe Artemas sau pe Tihic…

14 Ai noștri trebuie să învețe să fie fruntași în fapte bune…

15 Harul să fie cu voi toți.

În capitolul 2 al epistolei, Pavel a avut în vedere cu precădere comportamentul credincioșilor în cadrul comunității din care fac parte, precum și impactul pe care acest comportament îl are asupra necreștinilor. Acum, în ultimul capitol, apostolul continuă chemarea la o viață evlavioasă, dar abordează problema standardelor pentru conduita creștină prin prisma relației cu societatea și cultura contemporană.

1. Raportat la nivelul secolului I, creștinii trăiau într-un mediu ostil, păgân. Cum ai caracteriza societatea și cultura în care trăiești astăzi – este una creștină sau una păgână (idolatră, atee, seculară, agnostică, etc.)? Adu argumente în favoarea poziției pe care o susții.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2. Citiți cu atenție v. 1-2 și observați lucrurile pe care Titus trebuie să le reamintească fraților din biserică.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Transpune fiecare din aceste porunci în contextul specific în care trăiești. Care sunt domeniile în care ai probleme și ce poți face pentru a îndrepta situația?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Prima poruncă pe care Titus trebuie să le-o reamintească credincioșilor din Creta este aceea de a se supune conducătorilor și autorităților, îndemn cu atât mai greu de împlinit având în vedere contextul politic și religios al acelor vremuri.

3. Care este atitudinea pe care oamenii din cultura contemporană o au de obicei față de autoritate?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Care este atitudinea pe care tu o ai față de cei puși în autoritate peste tine? Găsești că îți este dificil să te supui unei autorități?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

4. Care sunt câteva autorități față de care trebuie să te supui în viața ta – atât din mediul secular, cât și din cel religios? Care sunt cele față de care te supui bucuros (fără probleme) și care sunt cele față de care îți este greu sau poate chiar refuzi să te supui?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Există și situații în care nu trebuie să te supui conducătorilor sau autorităților seculare? Argumentează din punct de vedere

scriptural care ar fi acestea și arată cum trebuie să raportezi în aceste situații.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Structura primelor 11 versete din cap. 3 este similară cu cea din 2:1-14, Pavel subliniind natura planurilor mântuitoare a lui Dumnezeu și implicațiile acestor planuri în viața credincioșilor. Apostolul descrie mai întâi condiția degenerată a societății păgâne în care creștinii din Creta trăiau și care caracterizase și viața lor înainte de convertire (v. 3), pentru ca mai apoi să pună în contrast bunătatea și dragostea lui Dumnezeu care i-a mântuit din această stare.

5. De ce leagă Pavel prezentarea modului în care Dumnezeu ne-a mântuit din v. 3-7 cu lista de porunci din v. 1-2? Care este relația dintre mântuire și ascultarea de porunca lui Dumnezeu de a face fapte bune și a trăi o viață evlavioasă?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

După ce a oferit un rezumat teologic al Evangheliei, precum și a motivației inerente de a face fapte bune, Pavel îl atenționează din nou pe Titus cu privire la dezbinările care pot fi provocate de către învățătorii falși. Astfel, el pune în contrast (*dar*) învățătura teologică corectă și rezultatele ei benefice, cu învățătura falsă și rezultatele ei fără folos și zadarnice.

6. Cum se împacă porunca dată aici lui Titus de a evita controversele nebune și disputele nefolositoare, cu instrucțiunile date anterior lui Titus și prezbiterilor în 1:10-13 de a le astupa gura și de a-i mustra cu asprime pe cei care dau învățături greșite? Când ar trebui să te implici într-o controversă și când ar trebui să o eviți (vezi și 1 Tim. 1:3-7; 6:3-4, 20-21; 2 Tim. 2:16-18, 23-26)?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Care sunt măsurile concrete pe care trebuie să le ia Titus și de ce îi poruncește Pavel să adopte o atitudine atât de severă în acest caz (vezi și Matei 18:15-17; Gal. 6:1-2; 2 Tes. 3:3, 14-15; Evrei 3:12-13; Iacov. 5:19-20)?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

În conformitate cu obiceiul său, Pavel își încheie epistola cu câteva instrucțiuni personale specifice și de asemenea cu salutări, dar nu înainte de a repeta încă o dată îndemnul ca cei din biserică să se obișnuiască să fie primii în fapte bune.

7. De câte ori repetă Pavel în capitolele 2-3 că cei credincioși trebuie să fie activi în a face fapte bune? De ce Pavel *insistă asupra acestor lucruri* **și ce anume îți propui să faci în mod concret pentru a îndeplini această poruncă?**

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Aplicație finală: ***Cu ce ai rămas practic în urma studierii acestei lecții – ce ți-a vorbit Dumnezeu în mod personal?***

- încurajări care te îmbărbătează;
- promisiuni a căror împlinire să o ceri;
- exemple pe care să le urmezi;
- avertismente de care să ții seama;
- păcate pe care să le eviți sau să le mărturisești.
- porunci de care să asculți;

Adu acel lucru în rugăciune şi aplică-l în viața ta. Ca rezultat al acestui studiu, eu voi:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Pe parcursul ultimelor trei luni ne-am aplecat într-un mod intenționat și repetat asupra cărților 1 Timotei și Titus. Astfel, am analizat în mod personal textul Scripturii printr-un proces de observare, interpretare și aplicare, am împărtășit între noi ceea ce Duhul lui Dumnezeu ne-a descoperit, iar mai apoi ne-am fundamentat învățăturile și principiile aplicative în urma mesajelor din aceste pasaje.

Acum este timpul să recapitulăm întregul proces cu scopul de a sintetiza învățăturile dobândite pe parcursul studiului, astfel încât să putem reveni în mod rapid asupra lor într-un moment viitor din timp.

1. Primul pas este acela de a pune pe hârtie propria ta schiță a cărților. Așa cum ai observat, la începutul fiecărei lecții, a fost dată schița pasajului respectiv. Ia așadar Scriptura și încearcă să creezi propria ta schiță a Epistolei 1 Timotei iar mai apoi a Epistolei către Titus, scoțând în evidență ideile principale dezvoltate de Pavel.

Pentru o mai bună vizualizare, îți sugerăm să folosești o foaie de hârtie separată sau un computer personal.

2. Cel de-al doilea pas al acestei sinteze este de recapitula adevărurile practice cu care ai rămas în urma studierii fiecărei lecții. Dacă ai fost atent și credincios în îndeplinirea cerințelor acestui ghid, la sfârșitul fiecărei lecții ar trebui să ai scris cel puțin un lucru pe care Dumnezeu ți l-a vorbit în mod personal. Treci din nou peste acele lucruri și urmărește:

a) În ce măsură ai reușit să pui în practică ceea ce ți-ai propus?

b) Cum vezi acum ceea ce Dumnezeu ți-a descoperit atunci – ce ai mai adăuga sau schimba?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

3. Cel de-al treilea pas pe care te încurajăm să-l faci este să alegi două domenii de aplicare pe care le consideri cele mai importante de pus în practică în viața ta la acest moment, să le aduci în rugăciune înaintea lui Dumnezeu și să-ți stabilești un plan concret de punere în aplicare în viața ta.

S-ar putea ca aceste aplicații să fie două dintre adevărurile de mai sus, sau poți să găsești alte aplicații noi (această alegere nu înseamnă să lași deoparte punerea în practică a celorlalte adevăruri). Indiferent de alegerea pe care o faci, ține cont de următoarele lucruri:

a) Ambele aplicații ar trebui să atingă domenii din viața ta unde știi că ai nevoie de creștere. Nu lua domenii generale de genul

voi face fapte bune, ci aspecte care știi că sunt o problemă în viața ta.

b) Fii specific cu privire la ce vei face. Nu te limita la aspecte generale de genul: *Voi citi Scriptura, Mă voi ruga,* etc., ci pune pe hârtie lucruri concrete și cât mai detaliate în acest sens:

Ce? . . . . . .

. . . . . .

Cum? . . . . . .

. . . . . .

Când? . . . . . .

. . . . . .

c) Indiferent cât ești (sau nu) de disciplinat, cel rău va încerca să te abată prin orice mijloace de la ceea ce ți-ai propus. Prin urmare, cere ajutorul unei persoane din cadrul grupului care să te întrebe și să te tragă la socoteală în mod regulat cu privire la ceea ce ți-a propus.

Persoana care mă va trage la socoteală cu privire la ceea ce mi-am propus:

Nume: ……..

Acceptul persoanei respective: …….

Data: …….

4. **În ultimul rând, este deosebit de important să recapitulăm câteva adevăruri specifice pe care le-am învățat din acest studiu, referitoare la viața Bisericii. Epistolele Pastorale, prin scopul și esența lor, ne provoacă să ne analizăm nu doar la nivel personal, ci și la nivel conceptual, ideologic, teologic cu privire la biserică, rânduieli, conducere, roluri, responsabilități. Un studiu aprofundat al Scripturii întotdeauna provoacă presupozițiile noastre, tradițiile sau conceptele pe care uneori le-am moștenit fără a le analiza biblic. Din acest motiv, credem că aceste epistole, fiind scrise despre și pentru biserică, s-ar putea să fi provocat anumite schimbări în modul în care înțeles biserica sau elemente ce țin de structura, rânduielile ori conducerea ei.**

Cugetă și pune pe hârtie cel puțin 3 lucruri vis-a-vis de care ai fost provocat, fie să îți schimbi gândirea, fie să privești în mod diferit unele lucruri care țin de lucrare, biserică, conducere, rânduieli, etc.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Discută împreună cu cei din grup ceea ce Dumnezeu ți-a descoperit sau ți-a vorbit în aceste săptămâni de studiu al Epistolelor Pastorale – cum te-a ajutat să iubești mai mult Biserica lui Hristos, să relaționezi mai corect și mai biblic față de slujitorii bisericii, să fii un membru mai bun al bisericii Sale?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Bibliografie

Aune, David E., *The Pastoral Letters: 1 and 2 Timothy and Titus,* în „The Blackwell Companion to the New Testament" (Editor: David E. Aune) Oxford: Wiley-Blackwell, 2010

Bailey, Mark L., *A Theology of Paul's Pastoral Epistles* în „A Biblical Theology of the New Testament" (editori: R. B Zuck & D. L. Bock), Chicago: Moody Press, 1996

Barclay, William, *The Letters to Timothy, Titus and Philemon: The Daily Study Bible,* Louisville: Westminster John Knox Press, 1975

Baugh, S.M., *1 Timothy, Titus* în "Zondervan Illustrated Bible Backgrounds Commentary", (General Editor: **Clinton E. Arnold**), Grand Rapids: Zondervan, 2002

Dever, Mark, *Mesajul Noului Testament,* Oradea: Ed. Făclia, 2011;

Earle, Ralph, *1 Timothy* în „Expositor's Bible Commentary, Vol. 11: Ephesians through Philemon", Grand Rapids: Zondervan, 1978

Ellis, Earle E., *Pastoral Letters* în „Dictionary of Paul and His Letters" (Editors: Gerald F. Hawthorne, Ralph P. Martin, Daniel G. Reid), IVP Academic, 1993

Gheorghe, Marian, *Epistola către Tit – Ghid Exegetic pe textul grecesc,* Arad: Ed. Multimedia, 2002

Hiebert, D. Edmond, *Titus* în „Expositor's Bible Commentary, Vol. 11: Ephesians through Philemon", Grand Rapids: Zondervan, 1978

Hultgren, Arland J., *The Pastoral Epistles* în „The Cambridge Companion to St Paul" (Edited by James D. G. Dunn), Cambridge University Press, 2003

Lea, Thomas D. & Griffin, Hayne P. Jr. *The New American Commentary, Vol. 34: 1, 2 Timothy and Titus,* Nashville: Broadman Press, 1992

Moo, Douglas & Carson, D.A., *Introducere în Noul Testament,* Oradea: Ed. Făclia, 2007;

Mounce, William D, Word Biblical Commentary, Vol. 46; Thomas Nelson, 2000

Quinn, Jerome D., *Epistles to Timothy and Titus* în „Anchor Bible Dictionary" (General Editor: Noel D. Freedman), New York: DoubleDay, 1992;

Vanhoozer, Kevin J. (General Editor), *Dictionary for Theological Interpretation of the Bible*, Grand Rapids: Baker, 2005

Verzan, Sabin, *Epistola Sfîntului Apostol Pavel către Tit*, București: Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1994

Wiersbe, Warren W., *The Bible Expository Commentary: 1 Timothy, Titus*, Wheaton: Victor Books, 1989

BISERICA CREȘTINĂ BAPTISTĂ
METANOIA
ARAD

Tribunul Dobra 8, Tel.: 0257 255 226
bisericametanoia@gmail.com
www.bisericametanoia.ro